

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Логопедія»
підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
зі спеціальності «Спеціальна освіта», галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

Рецензована нова редакція освітньо-професійної програми «Логопедія» відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 28 від 05.01.2021 р.).

Освітньо-професійна програма «Логопедія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії Університету Грінченка (Служити людині, громаді, суспільству) та узгоджуються з цілями навчання, визначеними Стандартом вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробниками освітньо-професійної програми враховано тенденції та галузевий контекст при формулюванні цілей, компетентностей та програмних результатів навчання. Вважаємо, що визначений розробниками програми результат навчання РН 15 забезпечує формування актуальної на сучасному етапі розвитку логопедії компетентності СК 11, що передбачає здатність до міждисциплінарного комплексного аналізу мозкових механізмів виникнення мовленнєвих і когнітивних дисфункцій у дітей та відновлення мовлення й інших психічних функцій у дорослих з метою створення нейрологопедичних програм компенсації відповідно до сучасних нейропсихологічних, нейрологопедичних, нейrolінгвістичних досліджень. Відтак, врахування актуальних тенденцій розвитку логопедії надаватиме додаткових можливостей випускникам програми бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Зміст освітньо-професійної програми має чітку структуру, у якій визначено освітні компоненти, спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей, управлінської та науково-дослідницької компетентностей. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності уможливають досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, що відображено у відповідних матрицях (матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми).

На схвальну оцінку заслуговує запропонований розробниками освітньо-професійної програми блок спеціалізованих дисциплін «Міофункціональна терапія», який є інноваційним у системі підготовки логопедів в Україні та спрямований на поглиблення фахових компетентностей у сфері орофасіальної міології з акцентом на діагностиці міофункціональних порушень артикуляційного апарату в команді із фахівцями ортодонтичного профілю; створенні спільних програм подолання міофункціональних порушень у осіб із різним рівнем функціонування артикуляційного апарату засобами міогімнастичних вправ; вмінні диференціювати орофасіальні міофункціональні розлади.

Вважаємо, що наявні усі підстави вважати, що рецензована освітньо-професійна програма «Логопедія» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта відповідає Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю, є актуальною на сучасному рівні розвитку системи освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами і може бути рекомендована до впровадження в Інституті людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Декан факультету спеціальної та інклюзивної освіти
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
доктор педагогічних наук, професор,
почесний академік НАПН України

Підпис: Марія Шеремет
ЗВІРЯЮ: Зав. канцелярією

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Логопедія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю «Спеціальна освіта», галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Актуальність освітньо-професійної програми «Логопедія» пов'язана із сучасними тенденціями розвитку спеціальності, які виявляються у всезростаючій потребі у висококваліфікованих фахівцях у галузі логопедії, здатних до успішної професійної діяльності у різних установах, які надають освітні та корекційно-розвиткові послуги особам з порушеннями мовлення.

Розробниками освітньо-професійної програми чітко визначено її фокус, що спрямований на вирішення практичних завдань щодо реалізації стратегій втручання при порушеннях мовлення з погляду класичного логопедичного та сучасного нейропсихолінгвістичного підходів. Зміст рецензованої освітньо-професійної програми відповідає визначеній для неї предметній області, що надано у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня (Наказ МОН України № 28 від 05.01.2021 р.). Програмні результати навчання освітньо-професійної програми (РН 1 – РН 14) узгоджуються з результатами навчання, запропонованими відповідним Стандартом вищої освіти. Крім цих ПРН розробники освітньо-професійної програми визначили РН 15 та РН 16, які поглиблюють логокорекційну компетентність майбутніх вчителів-логопедів, що визначає їхню здатність до створення нейрологопедичних програм компенсації відповідно до сучасних нейропсихологічних, нейрологопедичних, нейрлінгвістичних досліджень.

Освітньо-професійна програма має чітку структурно-логічну схему, у якій представлено блоки освітніх компонентів, спрямовані на формування:

- загальних компетентностей (Професійне спілкування іноземною мовою, ІКТ у професійній діяльності, Тренінги з командоутворення та самоактуалізації);
- фахових компетентностей (Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин та фахівців, Нейрологопедія, Логопедичні студії, Техніки логопедичного масажу, Виробнича практика (у закладах освіти), Виробнича практика (у медичних закладах));
- формування управлінської компетентності (Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти, Виробнича (управлінська) практика);
- формування науково-дослідницької компетентності (Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті, Переддипломна практика (дослідницька), Написання

кваліфікаційної магістерської роботи, Захист кваліфікаційної магістерської роботи).

На особливу увагу заслуговують запропоновані блоки вибіркового дисциплін, які спрямовані на поглиблення фахових компетентностей у межах спеціалізації «Логопедія», зокрема блок «Міофункціональна терапія» – на поглиблення фахових компетентностей у сфері медичної логопедії та блок «Психологічні технології в логопедичній практиці» – на поглиблення фахових компетентностей у сфері педагогічної логопедії. Відтак, розробниками освітньо-професійної програми надана здобувачам вищої освіти можливість формування індивідуальної траєкторії через вибір одного з вищезазначених блоків освітніх компонентів або вибір освітніх компонентів з каталогу курсів.

При формуванні освітньо-професійної програми враховано вимоги Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта та у її структурі передбачено необхідний обсяг кредитів для різних видів педагогічної практики, що дозволять здобувачам отримати необхідні практичні навички.

Вважаємо, що є усі підстави вважати, що рецензована освітньо-професійна програма «Логопедія» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта є актуальною, такою, що відповідає Стандарту вищої освіти і може бути рекомендована до впровадження в Інституті людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи
Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка

Наталія Пахомова

Рецензія

на освітньо-професійну програму 016.00.01 Логопедія
другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка

Освітньо-професійна програма спроектована відповідно до запитів зовнішніх стейкхолдерів до висококваліфікованих фахівців, здатних до надання якісних психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами, та в контексті інших важливих чинників забезпечення якісної професійної підготовки.

Розробники освітньо-професійної програми продемонстрували урахування тенденцій та галузевий контекст при формулюванні цілей, актуальних компетентностей та програмних результатів навчання, що уможливить випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Нова редакція освітньо-професійної програми розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня, затвердженого Наказом МОН України № 28 від 05.01.2021 р., та забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у відповідному стандарті. При цьому, на схвальну оцінку заслуговує той факт, що програмні результати навчання (РН) не вичерпуються лише тими, що визначені у стандарті. Так, розробниками освітньо-професійної програми «Логопедія» додано РН 15 та РН 16, що спрямовані на поглиблення компетентностей здобувачів у сфері застосування стратегій логопедичного впливу з компенсації та відновлення вроджених і набутих мовленнєвих дисфункцій у осіб із різними труднощами функціонування.

Аналіз освітньо-професійної програми свідчить, що освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та дають змогу досягти цілей і програмних результатів навчання, що узгоджуються із загальними та

фаховими компетентностями. У позитивному аспекті варто відзначити запропоновані групою розробників шляхи досягнення загальних компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, зокрема через упровадження освітнього компоненту «Тренінг із командоутворення та самоактуалізації», що забезпечуватиме формування таких загальних компетентностей, як: ЗК 1-ЗК 4, ЗК 8.

Зміст рецензованої освітньо-професійної програми свідчить, що методи навчання і викладання уможливають досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, що проявляється через навчання, засноване на дослідженнях, практико-орієнтовану спрямованість навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через тренінги, майстер-класи, самонавчання, викладання із застосуванням інформаційних технологій на платформі дистанційного навчання «Moodle» у цифровому університетському кампусі, використання елементів неформальної освіти.

Аналіз кадрового, матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, представленого в освітньо-професійній програмі, свідчить про можливість ЗВО забезпечити досягнення цілей та програмних результатів навчання освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Педагогіка / Освіта у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Рецензент

кандидат психологічних наук, професор
кафедри логопедії і спеціальних методик,
заступник декана з наукової роботи та
інформатизації навчального процесу

Відгук
на освітньо-професійну програму 016.00.01 Логопедія
другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (спеціалізації 016.01 Логопедія),
галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка

Сучасний етап розвитку спеціальної та інклюзивної освіти потребує висококваліфікованих фахівців зі спеціальної освіти, які здатні реалізовувати освітні реформи, розбудовувати інклюзивний освітній простір і надавати якісні корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами (ООП), у тому числі дітям з порушеннями мовлення. Тому, на наш погляд, актуальність освітньо-професійної програми (ОПП), яка спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності до організації процесу навчання, виховання і розвитку дітей з ООП в умовах інклюзивного освітнього середовища – є беззаперечною і повністю відповідає запитам сучасного вітчизняного освітнього простору, ринку праці, галузевому та регіональному контексту.

Розробники освітньо-професійної програми задля формування програмних результатів навчання, що дадуть змогу випускникам успішно працювати в інклюзивному освітньому просторі (у тому числі, в Інклюзивно-ресурсних центрах), передбачили такі важливі освітні компоненти, як: «Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин і фахівців», «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти», «Тренінг із командоутворення та самоактуалізації».

У процесі розроблення освітньо-професійної програми група розробників ОПП на чолі з гарантом провела низку консультацій з Радою роботодавців Інституту людини щодо змісту компетентностей, програмних результатів навчання та можливих шляхів їх досягнення. Зокрема, під час консультацій визначено основні аспекти, на яких варто зосередити увагу при вивченні таких освітніх компонентів, як «Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин і фахівців» (методики комплексної діагностики, які використовуються в Інклюзивно-ресурсних центрах) та «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти» (нормативно-правова база спеціальної та інклюзивної освіти, кадрове забезпечення, особливості набору дітей до загальних та спеціальних закладів дошкільної освіти та закладів загальної середньої освіти тощо).

На схвальну оцінку заслуговує запропоновані розробниками підходи до вивчення логопедії, які полягають в опануванні стратегій втручання при порушеннях мовлення з погляду класичного логопедичного та сучасного

нейропсихолінгвістичного підходів, що забезпечить поглиблення логодіагностичної та логокорекційної компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня.

Загалом варто зазначити, що зміст ОПП узгоджується з визначеними розробниками основним фокусом освітньої програми та її особливостями, зокрема чітко простежується практична орієнтованість ОПП на вивчення логопедичних стратегій втручання та технологій менеджменту спеціальної та інклюзивної освіти. Підтвердженням цього є представлені в освітньо-професійній програмі обсяги та види педагогічної практики у різних установах на різних посадах, які зможуть забезпечити підготовку магістра до професійної діяльності у закладах освіти та медичних установах.

На поглиблення знань та умінь магістрів за спеціалізацією «Логопедія» спрямовані і запропоновані розробниками блоки вибіркового дисциплін «Міофункціональна терапія» та «Психологічні технології в логопедичній практиці», які сприятимуть більш ефективній підготовці майбутніх фахівців до роботи в медичних або освітніх установах відповідно до їхніх професійних інтересів та уподобань.

Вважаємо, що ОПП «Логопедія» для другого (магістерського) рівня, розроблена в Київському університеті імені Бориса Грінченка, є своєчасною, актуальною, сучасною, відповідає сучасному стану теорії та практики логопедії, спеціальної та інклюзивної освіти і може бути успішно реалізована професорсько-викладацьким складом кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Директор

Інклюзивно-ресурсного центру № 1

Голосіївського району м. Києва

Ірина Білецька

Відгук
на освітньо-професійну програму 016.00.01 Логопедія
другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка

Вища освіта України на сучасному етапі її розвитку має відповідати актуальним вимогам ринку праці, забезпечувати конкурентоспроможність здобувачів серед інших фахівців та сприяти їхньому всебічному особистісному розвитку.

Подана на рецензію нова редакція освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, розроблена в Київському університеті імені Бориса Грінченка, повністю узгоджується з актуальними тенденціями спеціальності та ринку праці, оскільки має на меті підготувати висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців з акцентом на їхній особистісний розвиток та становлення лідерських якостей, здатних розв'язувати складні та практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти щодо забезпечення комплексного розвитку осіб з особливими освітніми потребами та реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

Розробниками освітньо-професійної програми вдало визначено її фокус на практичну спрямованість з формування здатності здійснювати професійну й інноваційну діяльність у процесі вирішення практичних завдань навчання, виховання і розвитку осіб з особливими освітніми потребами та реалізації стратегій логопедичного впливу з урахуванням різних вікових періодів розвитку особистості, що дасть змогу якісно підготувати майбутніх вчителів-логопедів до професійної діяльності у різних закладах освіти та установах.

На схвальну оцінку заслуговують визначені розробниками освітньо-професійної програми її особливості, які полягають у забезпеченні практико орієнтованого навчання із застосуванням супервізій та інтервізій науковцями і практиками спеціальної та інклюзивної освіти, що надає можливість майбутньому фахівцю практично вивчити логопедичні стратегії втручання при порушеннях органічного генезу, приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах.

На особливу увагу заслуговує обов'язковий компоненти освітньої програми «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти» що, на наш, погляд уможливить фахову підготовку майбутніх фахівців, здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти у ширших контекстах: розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати

якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності, організувати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

Освітньо-професійна програма 016.00.01 другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта відповідає на сучасні вимоги ринку праці, пропонуючи здобувачам вищої освіти такі блоки вибіркового компонентів, як: «Міофункціональна терапія» та «Психологічні технології в логопедичній практиці», що підготує майбутніх фахівців до розробки нейрологопедичних програм компенсації та відновлення вроджених і набутих мовленнєвих дисфункцій у осіб із різними труднощами функціонування організму з урахуванням механізмів їхнього виникнення.

Наявне у закладі вищої освіти сучасне інформаційне та навчально-методичне забезпечення дасть змогу здобувачам вищої освіти безперешкодно опановувати програмним матеріалом, зростати професійно та реалізовувати особистісний потенціал.

Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що нова редакція освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія розроблена на принципах комплексного, студентоцентрованого, компетентнісного підходів, а визначені результати навчання здатні забезпечити високий рівень спеціальної професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Загалом вважаємо, що подана на рецензію освітньо-професійна програма 016.00.01 другого (магістерського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.01 Логопедія, галузі знань 01 Педагогіка / Освіта відповідає вимогам до освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня, передбачає якісну підготовку фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта та заслуговує на впровадження в Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Директор
ДНЗ (ясла-садок) № 9 комбінованого типу
Деснянського району міста Києва

Людмила Тищенко